

Plaça Galceràn de Pinós nº 3. Cal Mas

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli històric. Plaça Galceràn de Pinós nº 3. 08695 BAGÀ
Emplaçament Entre la plaça Galceràn de Pinós i el carrer de la Fruita.

Coordenades:

Latitud: 42.25283
Longitud: 1.86056
UTM Est (X): 406008
UTM Nord (Y): 4678477

Classificació

Número de fitxa 08016-99
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Contemporani
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Nivell protecció a les NNSS de Bagà any 1983: 1b (conservació parcial i rehabilitació).
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 47304DG0768N
Fitxes associades:
[Plaça Galceràn de Pinós](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dc., 18/02/2004 - 01:00

Descripció

Dues cases unificades que segueixen l'estructura de les cases d'aquest costat dels porxos: planta amb porxo, dues plantes i golfes sota teulada, i que s'ha explicat a la fitxa nº 97. Sota la casa hi ha un passatge mig colgat cap al carrer de la Fruita. Hi havia un forn del que no es conserva res. Les voltes enteixinades del porxo estan decorades amb relleus heràldics situats dins cercles que s'interseccionen entre ells. Es poden distingir pinyes, flors de lis, i altres motius geomètrics, símbols nobiliaris. Relleus de guix tenyit sobre planxa de fusta. Les 12 bigues de fusta del porxo estan decorades amb els caps de biga tallats, la meitat tenen superposat un nou balcó sense que s'hagin tret les bigues antigues que queden visibles, i els caps de biga de les noves s'han tallat seguint el model dels antics.

Observacions:

Considerar el subsòl com a zona d'expectativa arqueològica en qualsevol intervenció. Elements a conservar: caps de biga, voltes del porxo. Mapa del nucli antic de Bagà. Diputació de Barcelona, servei cartogràfic. Escala 1:1000.

Història

Coneguda com Cal Mas, abans ca la Xita del Forn. La plaça té origen en el traçat i parcel·lació de la vila feta per Galceràn de Pinós l'any 1234 en concedir la carta de fundació. L'any 1290 es té notícia d'unes cessions de patis, un dels quals es trobava a la plaça. Les cases de la banda de llevant segueixen una estructura similar entre elles. Aquestes cases donen al carrer de la Fruita i a la plaça, ocupant tot l'ample de la illa. Aprofiten el desnivell del terreny, de manera que la planta baix que queda a nivell dels porxos a la banda de la plaça, al carrer de darrera, de la Fruita, el nivell del carrer és el del primer pis. L'ample de façana és d'una mitjana de 5 metres d'ample a cada una de les 8 cases que hi ha; sis d'aquestes tenen el porxo amb una divisió al mig amb un pilar, mentre que altres dues no en tenen divisió. Tenen planta baixa, dos pisos i unes golfes sota teulada, amb el carener de la teulada paral·lel a l'eix de la plaça. Generalment cada casa té una porta petita d'entrada allindada i una altra porta més ampla en la que generalment hi havia una botiga. En els dos primers pisos hi ha balcons, amb barana de ferro o de fusta, i tan sols tres cases conserven bigues a sota el balcó del primer pis amb els caps de biga tallats. El pis que es troba sota la teulada és l'antic assecador i, tot i que actualment es troben ja tapats amb finestres, encara alguns conserven les baranes de fusta o ferro seguint l'estructura típica de la zona. En quant al tipus d'obra, la planta baixa és generalment de pedra o arrebossada, mentre que als pisos totes les cases estan arrebossades i en totes elles son visibles les reformes que s'han portat a terme els darrers anys. Tots els pilars dels porxos són de pedra i les bigues de les llindes de fusta. El sostre dels porxos acostuma a ser de bigues de fusta amb llosa o rajola entre mig.

Bibliografia

CABALLE, F. ; UREÑA, J. (2000). Noms i renoms de la Vila de Bagà. . Col. Roca Tiraval, nº 1. Associació Medieval de Bagà. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus Arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. VILADES, R. (1996). Les muralles de Bagà. Llibres de l'Àmbit, nº 8. Àmbit de Recerques del Berguedà.

